

DOO „KOMUNALNO KOTOR“ KOTOR

PREDLOG

**PROGRAM
RADA RJAZIL DOO „KOMUNALNOG KOTOR“ KOTOR
za 2015. godinu
(ZA KOTOR I TIVAT)**

Decembar, 2014.god.

SADRŽAJ PROGRAMA:

1. UVOD
2. ZONE PREDVIĐENE ZA RJ AZIL KOMUNALNA ZOOHIGIJENA
3. PRIKUPLJANJE ŽIVOTINJA
4. SMJEŠTAJ I ISHRANA ŽIVOTINJA
5. VETERINARSKO ZBRINJAVANJE ŽIVOTINJA
6. POSLOVI EVIDENCIJE I REGISTRACIJE PASA U SKLONISTU
7. VRIJEDNOST TROŠKOVA SKLONIŠTA PROGRAMIRANIH RADOVA
8. PROGRAMI ZOOHIGIJENE
9. SARADNJA I AKTIVNOSTI NA ZBRINJAVANJU ŽIVOTINJA

Osnovni ciljevi programa:

1. Realizacija planova humanog zbrinjavanja napuštenih životinja u skloništu za napuštene pse.
2. Održavanje djelatnosti RJ „Azil“ (zoo higijene) u uslovima nestabilnog finansiranja.
3. Realizacija projekata međuregionalne i međuopštinske saradnje u oblasti zoo higijene.
4. Realizacija aktivnosti donatorskih akcija, udomljavanja i usvajanja životinja sa nevladinim sektorom i međunarodnim asocijacijama.

Osnovni uslovi koji se očekuju u realizaciji programa u 2014.godini:

- Realizacija djelatnosti i poslovanja u nestabilnim uslovima finansiranja i samofinansiranja djelatnosti.
- Prilagođavanje djelatnosti primjeni Zakona o zaštiti dobrobiti životinja kao i Zakona o veterinarstvu i podzakonskim propisima.
- Izgradnja kvalitetnog nivoa komunalne usluge u djelatnosti zoo higijene.
- Prilagođavanju Odluci o uslovima i načinu držanja kućnih ljubimaca i načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim životinjama opština Tivat i Kotor.

1. UVOD

Opština Kotor i opština Tivat donošenjem odluke o osnivanju skloništa za zaštitu napuštenih i izgubljenih pasa (Sl.list CG, opštinski propisi br. 4/10 od 26.01.2010. i Sl. List opštinski propisi br. 2/10 od 14.01.2010.) definisala je okvir djelatnosti zoohigijene u oblasti zaštite pasa, a u skladu sa važećim opštinskim propisima zaštite dobrobiti životinja (Zakon o zaštiti dobrobiti životinja (Sl.list CG br. 14/2008))/-

Na osnovu rješenja Veterinarske Uprave Crne Gore sklonište je ispunilo potrebne uslove za rad i započelo sa djelatnošću prikupljanja i zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih pasa. Upravni odbor JKP Kotor (sada doo „Komunalno Kotor`` Kotor) je u skladu sa svojim ovlaštenjima izvršio promjenu unutrašnje organizacije preduzeća formiranjem R.J. odjeljenja zoohigijene, kao oblika izvršenja djelatnosti iz oblasti zaštite životinja, kao i preuzimanje koraka na registraciji djelatnosti izmjenama statuta preduzeća.

Realna je ocjena da je sadašnje stanje rješavanja problema napuštenih i izgubljenih pasa u opštini Kotor na visokom nivou, te da je formiranjem kvalitetnog skloništa za napuštene životinje započet proces rješavanja ovog problema.

Uzimajući u obzir da navedena djelatnost podrazumijeva troškove osnivača azila potrebno je izraditi program rada novoformirane RJ Azil u JKP Kotor (sada doo „Komunalno Kotor`` Kotor) i obezbijediti uslove za rad zaposlenih i planirati troškove djelatnosti, te planirati aktivnosti za 2015.g. u sklopu programa rada preduzeća budžetom opština Kotor i Tivat.

Kako je djelatnost zoohigijene komunalna djelatnost i obuhvata sve vrste poslovnih aktivnosti na zbrinjavanju životinja, bilo je potrebno predstaviti sve elemente programa rada koji će vršiti RJ Azil u JKP Kotor (sada doo „Komunalno Kotor`` Kotor).

2. ZONE PREDVIĐENE ZA RJ AZIL (KOMUNALNA ZOOHIGIJENA)

Zone koje se planiraju za rad u oblasti zoohigijene na poslovima zbrinjavanja i zaštite napuštenih i izgubljenih pasa određene su u skladu sa prostornom komponentom opštine Kotor i opštine Tivat predviđenim problemima u brojnosti populacije napuštenih pasa. Iste su definisane po sledećem:

1. zona, Kotor – Stari grad
2. zona, Kotor – Dobrota
3. zona, Ljuta – Orahovac
4. zona Risan
5. zona Morinj – Kostanjica
6. zona, Prčanj – Stoliv
7. zona, Škaljari – Muo
8. zona, Ind.zona – Grbalj
9. zona, Tivat – centar - Mrčevac
10. zona, Tivat – Seljanovo – Lastva - Lepetane
11. zona, Radovići – Krtole – Krašići
12. zona, Gradionica

Navedene zone definisane su u skladu sa potrebom planiranja vremenskih intervala prikupljenih napuštenih životinja u toku jedne godine, što opredjeljuje pojava napuštenih životinja kao i potreba planskog angažovanja sektora zoohigijene preduzeća u navedenim zonama.

Veliki broj napuštenih životinja (pasa lotalica) na ulicama našeg grada, naseljenih mjesta i prigradskih naselja rezultat je napuštanja kućnih ljubimaca od strane njihovih vlasnika, kao i produkt nekontrolisanog razmnožavanja u dužem vremenskom periodu, čime je znatno povećan postojeći broj jedinki pasa koji se na osnovu prikupljenih podataka može okvirno prognozirati na 500 jedinki u svim definisanim zonama.

Navedenu ocjenu opterećuje i činjenica da je stalno prisutno nepoštovanje važećih propisa koji se odnose na držanje i zaštitu domaćih životinja, posebno kućnih ljubimaca, odnosno ne izvršavanje obaveza vlasnika životinje, te adekvatna praksa kontrole sprovođenja propisa.

U svim navedenim zonama koje se planiraju za rad u 2015. godini, postoje lokacije na kojima se vrši grupisanje životinja, njihova nekontrolisana ishrana, što već sada predstavlja opasnost, posebno u prostorima oko hotelskih kapaciteta, privrednih društava koja se bave trgovinom, hranom i proizvodnjom hrane, kao i oko školskih prostora i bolnice.

Ostali lokaliteti su definisani.

3. PRIKUPLJANJE ŽIVOTINJA

Na poslovima prikupljanja napuštenih pasa i njihovog zbrinjavanja angažovaće se upravnik i 6 radnika (2 hvatač-vozaca, referent i 3 higijeničara). Vrijeme angažovanja i rada skloništa neprekidno 365 dana.

Za potrebe rada obezbijeđeno je u toku 2011. god. Vozilo sa specijalnim kavezima, oprema za hvatanje pasa i njihovo humano sklanjanje sa javnih površina, što je dobar preduslov za realizaciju programa. Potrebno je obnoviti već postojećem opremu za hvatanje pasa i human rad, koju treba obezbijediti u 2015. godini.

Za 2015. godinu planirano je:

- Zbrinjavanje pasa sa javnih površina
- Zbrinjavanje opasnih jedinki pasa na posmatranju
- Udomljavanje – usvajanje prikupljenih pasa nakon veterinarske obrade
- Vraćanje pasa vlasniku u skladu sa zakonskim rokom.
- Sterilizacija jedinki i vraćanje na stanište istih, za slučaj pojave prekobrojnih pasa u azilu.
- Eutanazija jedinki isključivo radi nemogućnosti adekvatnog oporavka i opšteg starosnog i zdravstvenog stanja pasa, nemogućnosti uslijed višemjesečnog zadržavanja u skloništu, isključivo po veterinarskoj ocijeni opšteg i zdravstvenog stanja psa.
- Eutanazija jedinki, kategorije opasan pas i višemjesečna neprilagođenost , a isključivo po veterinarskoj ocijeni ove kategorije.
- Eutanazija jedinki, u slučaju neudomljavanja u predviđenom roku od 30 dana, u skladu sa Zakonom o zaštiti dobrobiti životinja, član 27.
- Privremeno usvajanje jedinki.
- Popravka ograde karantina
- Popravka ograde i vrata unutrašnjeg dijela sklonista – boksova
- Postavljanje putokaza za skretnicu za Azil na magistrali – bilbord za promovisanje Azila
- Postavljanje natpisa na samom Azilu sa punim nazivom, kao i na ulaznoj rampi
- Uredjenje dvorista oko Azila, sadnjom visokorastuceg zelenila
- Postavljanje ograde sa rampom na ulazu u Azil

Red br	Zona prikupljanja	Okvirni period
1	Kotor – Stari grad	januar – februar - oktobar
2	Kotor - Dobrota	januar – mart - septembar
3	Kotor – Škaljari- Muo	Januar – april – oktobar
4	Kotor – Ljuta - Orahovac	februar – maj – septembar
5	Risan	mart – januar – oktobar
6	Morinj - Kostanjica	januar – februar – jul
7	Prčanj - Stoliv	januar – oktobar
8	Ind. Zona - Grbalj	januar – mart – novembar
9	Tivat – centar - Mrčevac	januar – april, novembar
10	Tivat – Lastva – Seljanovo - Lepetane	februar – novembar
11	Tivat – Radovići – Krtole – Krašići	februar – maj – novembar
12	Gradiošnica	mart – juni - novembar

Odstupanje od planiranih aktivnosti je moguće u slučajevima vanrednih situacija u okviru opština Kotor i Tivat.

4. SMJEŠTAJ I ISHRANA ŽIVOTINJA

Smještaj životinja vršiće se u objektima od 8 kaveza po 22,5 m² i 8 boksova površine po 13,5 m², što sa pomoćnim prostorijama čine kvadraturu od 348 m² uz dodatnih 20 kućica u vanjskom prostoru, kao i karantinski dio za prijem i dvoriste za setanje pasa.

Ishrana životinja vršit će se kuvanjem obroka, obrocima zrnaste hrane, uz vitaminske dodatke za mladunčad i uz kontrolu ishrane od strane veterinarske ustanove.

Dio nabavke hrane i dalje biće donacije većih privrednih društava koja se bave trgovinom, proizvodnjom mesa i hljeba, kao i kroz donacije građana i privrednih društava kao i nabavkom iste na tržištu.

Dio aktivnosti u ishrani i potrebama donacija biće regulisan međusobnom saradnjom NVO i DOO „Komunalnog Kotor“ Kotor.

Osnovna nabavka hrane biće planirana zavisno od brojnog stanja ljubimaca, a vezana za planirana sredstva opština Tivat i Kotor prema potpisanom sporazumu.

5. VETERINARSKO ZBRINJAVANJE ŽIVOTINJA

U skladu sa planovima rada DOO „Komunalno Kotor“ Kotor regulisaće ugovorom sa nadležnom veterinarskom ambulantom, po izvršenoj javnoj nabavci usluga, veterinarsko zbrinjavanje prikupljenih jedinki pasa sa javnih površina u 2015. godini, i neizlječivo bolesnih pasa.

Sve prikupljene jedinke, osim kategorije opasnih pasa na posmatranju biće tretirane protiv crijevnih parazita i vakcinisane protiv bjesnila i opštih zaraznih bolesti odmah po završetku boravka u izolaciji. Plan obuhvata sterilizaciju mužjaka i ženki, prevashodno ženki obzirom na njihovu očekivanu zastupljenost.

Osnovni problem koji imamo na teritoriji opštine definiše se nepostojanjem sistematskog i organizovanog postupka sterilizacije životinja, nedostatka jedinstvene baze podataka o ukupnom broju pasa i podzakonskih akata koja bi regulisala programe sa prihvatljivim cjenovnikom usluga veterinarskih ustanova.

Nizak opšti obrazovni nivo i svijest građana u pogledu epidemioloških, epizotoloških, ekoloških i estetskih problema prouzrokovanih neodgovarajućim načinom držanja pasa pričinjavaće i dalje znatnu prepreku u aktivnostima trajnog rješenja napuštenih životinja, kao i prepreku u kvalitetnoj veterinarskoj zaštiti životinja.

Ovo nas upućuje na rad u skloništu sa svakom prikupljenom jedinkom i njenom veterinarskom obradom.

U toku 2015. godine razmotrićemo mogućnost gradnje objekta – odnosno pansiona za pse, uz pomoć i saglasnost Opštine Kotor i Opštine Tivat i obezbjeđenjem sredstava donacijama.

6. POSLOVI EVIDENCIJE I REGISTRACIJE PASA U SKLONIŠTU

Evidencija koja će se voditi u Azilu za napuštene ljubimce sadrži sledeće podatke i to:

1. ime i prezime, adresa i kontakt telefon vlasnika
2. vrsta i ime životinje
3. opis životinje koji uključuje:
 - pol
 - rasu ili tip
 - boju
 - starost
 - vidljive fizičke karakteristike
 - fotografiju životinje
4. datum prijema životinje
5. potreban zdravstveno-veterinarski tretman (liječenje, vakcinacija i sl)
6. datum svakog izvršenog tretmana
7. broj obilježene i evidentirane životinje i broj Potvrde o vakcinaciji protiv bjesnila pasa, u skladu sa propisima koje uređuje veterinarstvo.
8. svaka ogrlica, kaiš ili drugi predmet sa kojim je životinja nađena
9. ime i prezime, adresa i kontakt telefon veterinara

Pored podataka iz stava 1 ovog čl, evidencija prihvatališta sadrži podatke i to:

- obavljenoj sterilizaciji/kastraciji (ako je obavljena)
- izvršenim vakcinacijama
- kretanju životinja (udomljavanje, upućivanje i drugo prihvatilište i sl)
- uginulim životinjama
- životinjama lišenim života

Udomljeni psi biće čipovani kao i oni koji se eventualno vrate na stanište.

7. VRIJEDNOST TROŠKOVA SKLONIŠTA I PROGRAMIRANIH RADOVA

7.1. PREDRAČUN za rad zaposlenih u RJ Azil (zoo higijena) u Kavču

Odnosi se na troškove angažovanog ljudstva u sektoru na prikupljenju napuštenih životinja i njihovom zbrinjavanju u skloništima. Troškovi zaposlenih ukalkulisani su programom rada preduzeća, a izbori za finansiranje će biti dotacija dvije opštine po sporazumu.

Predviđamo šest zaposlenih u Azilu.

Za normalno funkcionisanje azila potrebno je nabaviti dodatnu savremenu opremu za hvatanje pasa.

7.2. ZAPOSLENI

Za normalno funkcionisanje azila neophodno je angažovati 6 (šest) izvršilaca i to: referent azila, vozač – hvatač (dva izvršioca), spremač hrane – higijeničar (tri izvršioca), na čelu sa rukovodiocem RJ Komunalije, u čijem sastavu funkcioniše Azil.

Pri zapošljavanju potrebnog kadra voditi računa o prioritetu (iz opština Kotor i Tivat. Obezbjedjenje će ici na teret DOO „Komunalnog Kotor“` ` Kotor.

Zbog povećanja obima posla, DOO „Komunalno Kotor“` ` je bilo primorano da zaposli jos jednog higijenicara i uvede trecu smjenu.

S toga, povećani su rashodi za bruto plate zaposlenih u RJ Azil.

7.3. ZAJEDNIČKI TROŠKOVI

Namjena troškova	Iznos u €
Radna snaga, topli obrok, prevoz (5 zaposlena)	45.000,00 €
oprema za hvatanje, HTZ oprema	3.000,00 €
Gorivo i mazivo, registracija vozila	3.000,00 €
Troškovi ishrane životinja	12.000,00 €
Troškovi održavanja prostora, dorada poda, adaptacija karantina, pregrade i vrata	2.000,00 €
Kancelarijski materijal	500,00 €
Troškovi vode	3.000,00 €
Električna energija - plin	2.000,00 €
Troškovi veterinarskih usluga	15.000,00 €
PTT usluge	1.000,00 €
Troškovi za sahranjivanje leševa životinja, rad bagera, zemljište i kreč	2000,00 €
Troškovi održavanja higijene (hemija)	500,00 €
Troškovi zakupa veterinarskog punkta – ambulante i kancelarija	6.000,00 €
Ukupno:	95.000,00 €

Rekapitulacija troškova RJ Azil

Za rad skloništa potrebno je obezbijediti sredstva u iznosu od 95.000,00 €
Sredstva obezbjeđuju opštine Kotor i Tivat.

Sredstva od Opština Kotor i Tivat po 45.000,00 €, a iznos od 5.000,00 €
su sredstva planirana od donacija i sponzorstva.

U proteklom periodu znatno su povećani troškovi poslovanja RJ Azil. Naime, povećanje obima i same prirode posla, uslovalo je uvođenje treće smjene u radu i zaposlenje još jednog radnika.

S toga, neophodno je da Opštine Kotor i Tivat u svojim budžetima za 2015.godinu opredijele veća finansijska sredstva.

8.PROGRAM RJ AZIL (ZOOHIGIJENE)

Osnovni program zoohigijene oslanjaće se na:

- ZDRAVSTVENE ASPEKTE (sprečavanja, širenja i prenošenja zaraznih bolesti kao i bolesti koje su zajedničke za ljude i životinje).

- **SOCIJALNO – BEZBJEDONOSNE ASPEKTE** (smanjeno ugrožavanje života i zdravlja građana kroz bitno smanjenje napada na građane i uznemiravanje javnog reda i mira).
- **HIGIJENSKO-EKOLOŠKE UTICAJE** (kroz smanjenje uticaja životinja na otpad, mjesta smještaja istog, kao i čišćenja javnih površina).
- **ESTETSKE VRIJEDNOSTI** (kroz ljepši izgled javnih površina za građane i goste)
- **HUMANE PRISTUPE** (izgradnjom objekta i kvalitetom rada službi na lokalnom nivou, čime se vrši neposredan uticaj na svijest i ponašanje građana).

9.SARADNJA I AKTIVNOSTI NA ZBRINJAVANJU ŽIVOTINJA

Da bi program bio uspješno realizovan biće neophodna saradnja lokalne samouprave, javnog preduzeća, nadležnog ministarstva, nevladinih organizacija, veterinarskih službi i zainteresovanih građana.

Usmjeravanje naših aktivnosti potrebno je na realizaciji:

- Izrade programa kontrole i smanjenja populacije na nivou lokalne samouprave;
- Sterilizaciji kao najjeftinijoj mjeri smanjenja brojnosti populacije i nekontrolisane reprodukcije;
- Udomljavanju pasa kao najhumaniju metodu zbrinjavanja napuštenih životinja;
- Saradnji svih učesnika u lancu rješavanja problematike pasa lutilica i preuzimanje odgovornosti za svoj dio izvršenja programa planova;
- Iniciranju izrade zakonskih akata o registraciji i obilježavanju svih kućnih ljubimaca kao ključnoj preventivnoj mjeri;
- Obrazovanju i informisanju vlasnika pasa, građana i posebno školske omladine o osobinama i potrebama pasa, sopstvenim motivima držanja psa, zakonskim obavezama vlasnika psa i programom kontrole i smanjenja populacije pasa;
- Eutanaziji kao najneefinasnoj mjeri kontrole i rješavanja ove problematike već isključivo primjena iste preko nadležnih veterinarskih procjena nad agresivnim i neizlečivo bolesnim životinjama;
- Sigurnost finansiranja za rad službi i skloništa jer je nemoguće realizovati ove programe bez finansijskih sredstava;
- Donatorskim aktivnostima u cilju iznalaženja finansijskih i materijalnih sredstava za održavanje i razvoj djelatnosti zoonigijene.

Najveći dio odgovornosti navedenih mjera nalazi se u aktivnostima lokalne samouprave, a sprovođenje konkretnih mjera iz ovog programa na rad sektora zoonigijene DOO „Komunalnog Kotor“ Kotor.

DOO „KOMUNALNO KOTOR“

IZVRSNI DIREKTOR

Zoran Mrdak, dipl. ing. maš.